

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Bronckhorst
Postbus 200
7255 ZJ Hengelo (Gld.)

Aantekenen

Doesburg, 08 december 2015

Betreft: Vestiging rundveehouderijbedrijf Polweg 6 te Wichmond

Geacht College,

De provinciale commissie Gelderland van erfgoedvereniging Bond Heemschut is van verschillende kanten geattendeerd op de voorgenomen ontwikkelingen rond de boerderij Polweg 6 te Wichmond. Uit de publicaties via de website van de gemeente is het ons duidelijk geworden dat deze zaak uw aandacht heeft.

De voorgenomen plannen tot ontwikkeling van een veehouderijbedrijf op de genoemde plaats, waarvan de grootte kan uitgroeien tot een capaciteit van 650 dieren, roept vragen en bedenkingen op. Eén van de gevolgen, van de vestiging van een dergelijk bedrijf, zal zijn dat het bestaande bouwperceel vergroot moet worden om de daarvoor benodigde stalgebouwen te kunnen plaatsen. Ook de vormgeving en de afmetingen van dergelijke gebouwen vormen doorgaans een groot contrast met streekgebonden boerderijen en erven. Daarnaast zal een grote oppervlakte aan landbouwgrond beschikbaar moeten zijn om het genoemde aantal dieren te voeden. Er zal een groot mestprobleem ontstaan en er zal uitstoot van stikstof en fijnstof optreden. De huidige beschikbare apparatuur voor het wassen van de lucht is namelijk niet in staat om alle schadelijke stoffen te elimineren.

Het gebied, waarin het voorgenomen bedrijf zich wil vestigen, behoort tot het Nationaal Landschap Graafschap, één van de 20 door de Rijksoverheid ingestelde karakteristieke gebieden in Nederland. De provincie Gelderland heeft in de Omgevingsvisie uitspraken gedaan over de wijze waarop met de kwaliteiten van deze gebieden moet worden omgegaan. Zij richt zich daarvoor op de basiskwaliteit, dat wil zeggen het vormen van een samenhangend landschap, en heeft deze geformuleerd in de kernkwaliteiten.

Bond Heemschut, Vereniging tot Bescherming van Cultuurmonumenten in Nederland.
Opgericht in 1911. Beschermvrouwe: H.K.H. Prinses Beatrix.

Voor het omgaan met deze kernkwaliteiten kiest de provincie voor de “ontwerpde benadering”. Dit betekent dat, bij voorgenomen activiteiten (in dit geval het veehouderijbedrijf) in een Nationaal Landschap vooraf goed wordt nagedacht over de plek en over de inrichting ervan. De provincie schrijft daarover het volgende (citaat): “In het maken van een ontwerp worden de ruimtelijke ingrepen afgestemd op de kenmerken van de omgeving. De ontwerpde benadering kent 3 schaalniveaus:

- het niveau van de locatiekeuze: waar past een ontwikkeling het beste in de omgeving en op welke wijze;
- het niveau van het terrein: ontwerp en inrichting van de diverse gebruiksvormen in het terrein en ten opzicht van elkaar;
- het niveau van de functie: de vorm van een object of de gebruiksvorm.

De intensiteit en omvang van de ontwerpde benadering zijn afhankelijk van de aard van de ingreep in de omgeving ervan” (einde citaat).

De beschrijving van de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Graafschap laat zien dat het in de omgeving van Polweg 6 gaat om een afwisseling van kleinschalige landschappen (half gesloten) en wat grootschaliger ontginnings- en ruilverkavelingslandschappen. Daarin zijn, onder andere, kenmerkend de dekzandruggen die voor akkerbouw in gebruik zijn/waren. In deze situaties ontstond gaandeweg een beeld van “glooiend land met op de rand een boerderij met vaak zware erfbeplanting”.

Op deze wijze vormden zich een veelheid aan waardevolle, half gesloten, landschappen. Een groot aantal landgoederen heeft aan dit ruimtelijke beeld een belangrijke bijdrage geleverd door de samenstellende delen daarvan, zoals lanen, tuinen, bossen en landerijen.

Het bovenbeschreven karakteristieke landschap heeft, door zijn langdurige vrijwel ongeschonden bestaan, grote cultuurhistorische waarde gekregen. De maat en schaal van de daarin voorkomende gebouwen, percelen, wegen en beplanting zijn op elkaar en de omgeving afgestemd.

Heemschut is van mening dat het vestigen van een grootschalig veehouderijbedrijf, als bedoeld voor Polweg 6, in deze omgeving onaanvaardbaar is. De afmetingen van de noodzakelijke stalgebouwen, van de erfinrichting en de grasland-/bouwlandpercelen, conflicteren met de cultuurhistorisch landschappelijke karakteristiek van het gebied. Een omsluitende houtsingel lost deze schaalproblemen niet op.

Heemschut vraagt zich dan ook af of een dergelijk (bijna) industrieel opgezet en vormgegeven bedrijf niet beter ondergebracht kan worden op een regionaal bedrijventerrein.

Los hiervan vinden wij het noodzakelijk dat de bovengenoemde, door de provincie aanbevolen ontwerpde benadering, voor alle (ingrijpende) veranderingen in de cultuurhistorisch landschappelijke karakteristiek van landschappen wordt toegepast. Essentieel daarvoor is een grondig onderzoek naar de ruimtelijk-

landschappelijke karakteristiek van een gebied en naar de bebouwingsvormen. Ook de toekomstige effecten op het milieu (MER-procedure) en de consequenties voor de bodem en de grondwaterhuishouding hebben invloed op de landschapskarakteristiek.

Met de uitkomsten daarvan is het pas mogelijk een afgewogen beslissing te nemen over de aanvraag voor een omgevingsvergunning in het algemeen en voor Polweg 6 te Wichmond in het bijzonder.

Tot slot delen wij u mede, dat Heemschut de activiteiten van de Vereniging Natuurmonumenten en de Gelderse Natuur- en Milieufederatie steunt tegen het vestigen van het veehouderijbedrijf aan Polweg 6 te Wichmond.

Graag vernemen wij van uw college welke stappen door de gemeente worden gezet om de aantasting van het cultuurhistorisch waardevolle en karakteristieke landschap te voorkomen, dat wordt veroorzaakt door de grootschalige ontwikkeling van het veehouderijbedrijf aan Polweg 6 te Wichmond.

Met vriendelijke groeten,

ing. J.G.C. Scharren,
lid provinciale commissie Gelderland,
Veerpoordijk 87
6981 LA Doesburg